

De Digitale Snelweg

Vogels kijken langs De Digitale Snelweg

Nummer 44

Peter C. Meijer

Den Haag

Al eerder heb ik aandacht besteed aan <http://www.vwgdenhaag.nl>. Er is nu opnieuw aanleiding toe. Webmaster Vincent van der Spek heeft foto's van oude, Haagse dwaalgasten uit het archief van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna gekregen. Deze zijn op deze website te bewonderen. Onder andere de eerste Ringsnaveleend voor het vasteland van Europa en museumplaatjes van Bastaardarend en Steenarend en afbeeldingen van de eerste vangsten van de Korteentleeuwrik in Nederland. Er zullen meer foto's volgen.

Vogelwacht Alblasserwaard

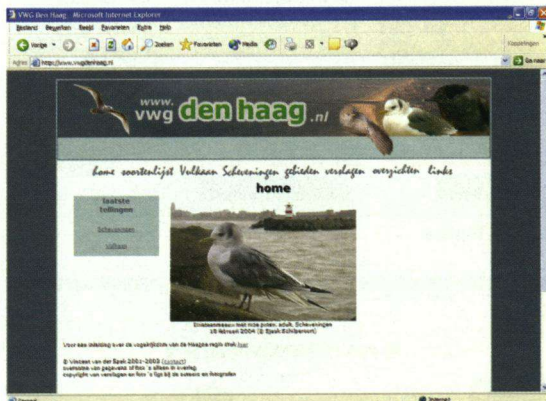
De Natuur- en Vogelwacht Alblasserwaard heeft een nieuw website-adres: <http://www.nvwa.nl>.

Daan van Tol

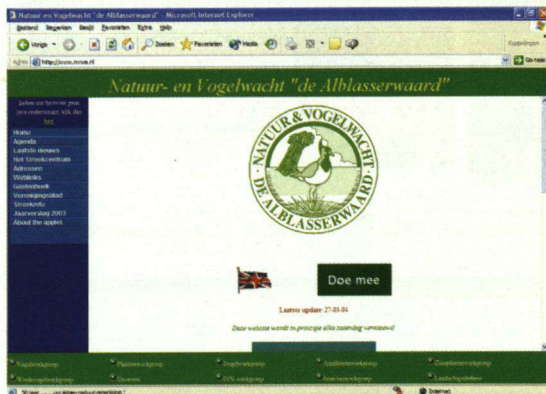
Daan van Tol is grafisch ontwerper. Hij geeft vorm aan drukwerk en elektronische publicaties. Zijn website <http://www.daanvantol.nl> ziet er prachtig uit, mogelijk door de simpele eenvoud. Hij heeft divers materiaal ontworpen op gebied van natuur en milieu. Gewoon een bezoekje waard.

Natuur Digitaal

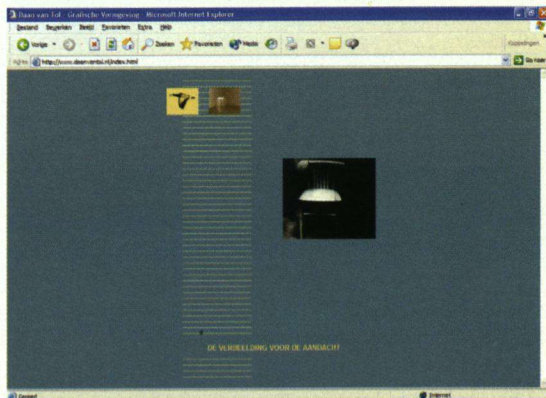
Wie videobanden over vogels zoekt, ook over gebieden buiten Nederland, kan ze via <http://www.natuurdigitaal.nl> vinden. Het Dutch Birding Videojaaroverzicht en de serie 'Onze Nederlandse Vogels' zijn erop te vinden. Deze uitgaven worden door Marc Plomp

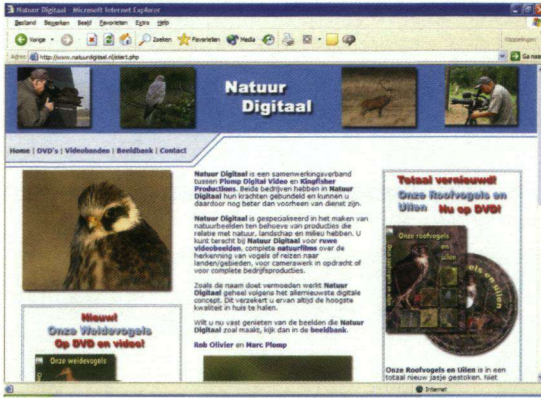
De website van VWG Den Haag met fraaie oude foto's.

Natuur- en Vogelwacht de 'de Alblasserwaard'.

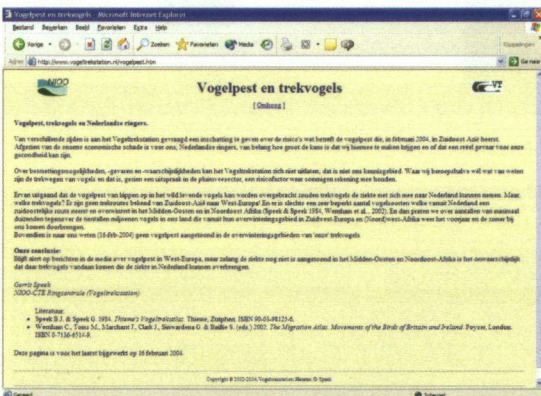
Daan van Tol, een bezoek waard.

Natuur Digitaal.

Gevolgen van klimaatveranderingen op de Natuurkalender.

Mening over vogelpest op Vogeltrekstation.

en Rob Olivier verzorgd. De besprekingen van deze banden vindt u regelmatig in *het Vogeljaar*.

Vogelveren

Wil je weten van welke vogel een gevonden veer kan

zijn, ga dan naar <http://www.verensite.nl>. Deze website is opgezet door webmasters Michel Klemann en Albert Hidding.

Natuurkalender

Op <http://www.natuurkalender.nl> kun je waarnemingen doorgeven van veel voorkomende soorten. Door over veel jaren gegevens te verzamelen, wanneer bijvoorbeeld de zwaluwen weer in het land zijn, probeert men de gevolgen van de klimaatverandering in kaart te brengen.

Vogelpest

De mening van het Vogeltrekstation over de vogelpest en onze trekvogels is te vinden op: <http://www.vogeltrekstation.nl/vogelpest.htm>. Gerrit Speek concludeert hier: Blijf alert op berichten in de media over vogelpest in West-Europa, maar zolang de ziekte nog niet is aangetoond in het Midden-Oosten en Noordoost-Afrika is het onwaarschijnlijk dat daar trekvogels vandaan komen die de ziekte in Nederland kunnen overbrengen.

Digiscoping

Elke Schoppers is een enthousiaste fotograaf. Digitaal natuurlijk. De foto's geven niet alleen een indruk van de soorten die hij in de noordelijke Nederlanden heeft gezien, maar ook kunnen zij ondersteunend werken bij determinatie. Hoe je met een camera-adapter en een telescoop foto's kunt maken wordt keurig op <http://www.digi-scoping.nl> uitgewerkt.

Waternverftekeningen

Jan Allex Roos jubelt over de volgende URL: <http://internt.nhm.ac.uk/cgi-bin/perth/macgill/browse.dsm1?ID=%&sort=ID&sqlpageinfo=214:1:0&=%3E>. Via dit adres komt u op een website waar prachtige platen zijn te vinden die door William MacGillivray gemaakt zijn. Deze websitepagina's zijn onderdeel van de site van het

British National History Museum te Londen. De Schot MacGillivray leefde van 1796-1851. Hij maakte meer dan 214 waterverftekeningen van vissen, zoogdieren en vogels uit Groot-Brittannië. Hij was van plan in vijf delen een historisch overzicht te geven van de vogels van aldaar, maar de productiekosten waren voor hem te hoog. Gedurende zijn jeugd woonde hij lange tijd op het eiland Lewis dat tot de Hebriden behoort. Later studeerde hij aan de Universiteit van Aberdeen. Uiteraard was het een groot genoegen voor hem dat hij Audubon ontmoette in Edinburgh en de tekeningen van deze kunstenaar kon bestuderen. U zult van de tekeningen genieten. De overige links op deze site zijn trouwens net zo interessant.

Ornithologische literatuur

Er is een website waar allerlei literatuur te vinden is, namelijk: <http://www.BIRDLIT.ORG>. Ik trof er nog geen Nederlandse artikelen op aan, maar in het Engels is er heel veel. Het is de bedoeling dat er op deze site eind 2004 ruim honderd-duizend artikelen op ornithologisch gebied te vinden zijn.

Vakantiesite

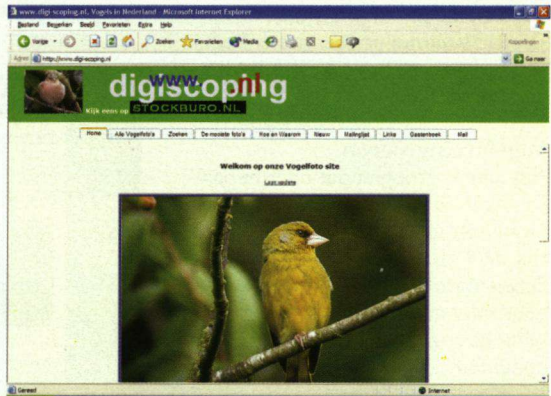
Kijk eens op <http://madeira.seawatching.net>. Hier timmert het bloemeneiland Madeira met zijn specifieke soorten vogels, planten en andere inheemse dieren aan de weg. Juist daar op zee naar vogels kijken is erg interessant.

Vertalen

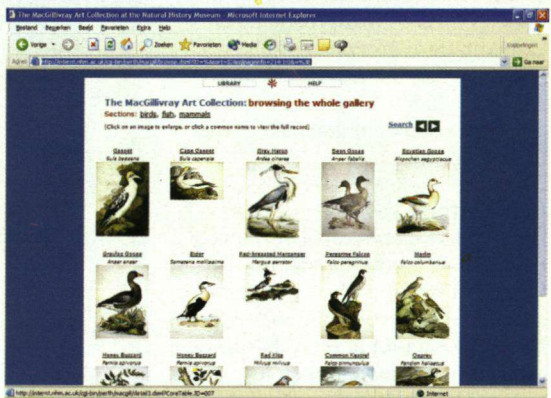
Op de vraag waar je terecht kunt om zaken met betrekking tot vogels te vertalen, zijn antwoorden te vinden op internet. Zo zijn er de volgende mogelijkheden: <http://www.eurobirding.com> en <http://www.bsc-eoc.org/avibase/avibase.jsp?pg=home>.

Windsnelheden

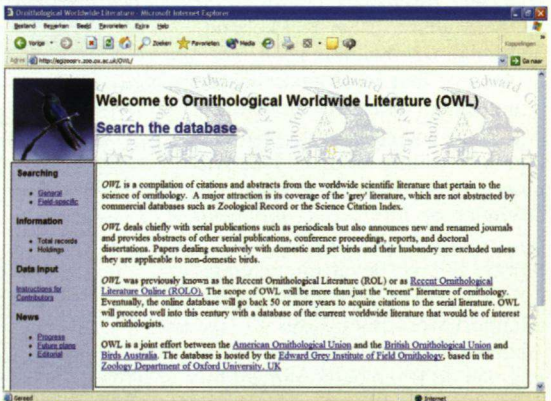
Michel Klemann wijst ons op een site waar windmetingen zijn te zien. Ga naar de KNMI-site: <http://www.knmi.nl/voorl/nieuws/weerradarmetennuookwind.htm>.

Fotograferen door de telescoop: Digiscoping.

Prachtige waterverftekeningen.

Engelse ornithologische literatuur.

www.knmi.nl/voorl/nieuws/weerradarmetennuookwind.htm. Mark Hoekstein vult aan: 'Ook interessant vooral voor de wind op zee: http://manati.wbb.noaa.gov/hires_image21/cur_qf/zooms/WMBas144.png. Hierbij worden

windsnelheden afgeleid door satellietwaarnemingen van reflectie van de golven. In praktijk lijkt het goed te werken.'

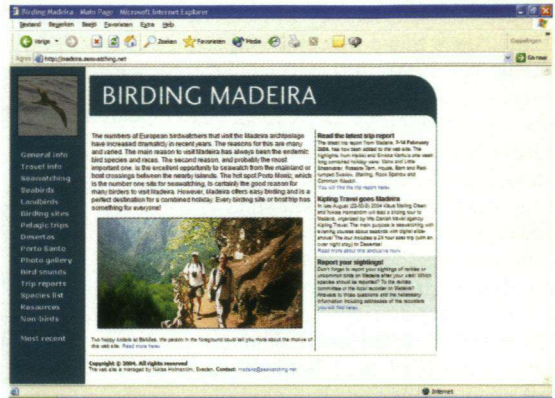
Vogelpraatgroepen

Het aantal groepen dat over bepaalde zaken via e-mail informatie uitwisselt groeit. Voor een belangrijk deel zijn dit mijn bronnen voor deze rubriek. Daarnaast maak ik gebruik van de websites van individuele vogelaars en de links die zij opnemen.

Via de website <http://www.dutchbirding.nl> kunt u bij een aantal groepen komen. Klik op 'links' en zoek 'mailgroepen'. U kunt van deze groepen berichten ontvangen en u kunt er berichten naar toe zenden. Goed dat er nu op deze site een begin gemaakt is met een overzicht.

Laat Natuur Vallen

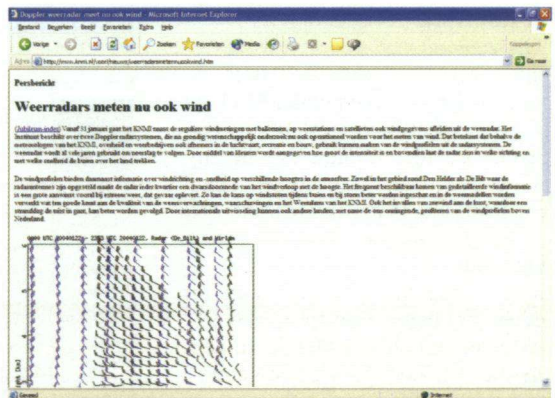
LNV blinkt niet uit als het ministerie dat staat voor de natuur. Uiteraard wordt er daar wel een en ander tot stand gebracht en zijn er heel veel mensen in de weer om toch tot goede afwegingen te komen. Jacht op een beperkt aantal soorten moet en er kwamen de afgelopen tijd meer diersoorten op het bejaagbare lijstje. Kokkels uit de Waddenzee halen is geen exclusieve zaak voor kokkelvisser. Scholeksters en Eiders mogen het ook. Voor hen en voor de vissers zijn er te weinig kokkels. Dus wie moet kijken? Het document dat is te vinden op <http://www.minlnv.nl/infomart/parlemnt/2003/par03357b.pdf> bevat interessante informatie over bejaagbare vogels (Rapport Werkgroep Huys - Aanbevelingen voor het terugdringen van de tegemoetkomingen bij faunaschades. red.). Trouwens ook de website: <http://www.faunafonds.nl> geeft via persberichten en publicaties aan wat van belang is bij het bejagen van ganzen en Smienten. Zoek onder 'actueel' en publicaties. Verder is deze laatste site ook handig voor het opzoeken

Madeira: op zee vogels kijken is interessant.

Vertalen van vogelaangelegenheden.

Windmetingen.

van de tekst van de Flora- en faunawet.

Birds and Music (2)

In *het Vogeljaar 51* (6) pagina 262 schreef ik al over dit onderwerp. Martijn Voorvelt wijst ons op 2 januari 2004 op Magnus Robb. Deze is bekend van

lezings voor de Club van Nederlandse Vogelkundigen en Dutch Birding over de zang van vogels. Zijn CD over kruisbekkengeluiden is zeer de moeite waard. Martijn schrijft dat: 'The Rubythroat Dreaming een mooi virtuoos stuk is over vogelgeluiden en linguïstiek, geïnspireerd door de Roodkeel-nachtegaal'.

Verder lezen wij: 'De Amerikaan Dennis Bathory-Kitsz zette voor sommige composities vogelgeluiden-sonogrammen om in notenschrift. De enorm uitgewerkte voorbeelden van zilvermeeuwen-roepen die de Canadees Barry Truax maakte zijn dat ook. Hij hoopt eens uit hun geluiden eeuwenoude wijsheid te ontdekken en dat doet hij door de geluiden sterk uit te vergroten, door ze bij wijze van spreken onder een microscoop te leggen. Vogels zijn ook heel belangrijk als vrijheidssymbool in het grootschalige elektro-akoestische Red Bird van de Engelsman Trevor Wishart. Jacob ter Veldhuis heeft in 1988 een Toccata gebaseerd op het geluid van Dwergooruilen en in The Storm uit 1995 laat hij het einde van een storm aankondigen door een Wulp, gehybridiseerd met een ander nog onbekend geluid. Beethoven heeft zich voor het hoofdthema van zijn Vijfde Symfonie volgens sommigen laten inspireren door de zang van de Geelgors. Sommige bronnen noemen de Goudspecht, maar dat lijkt me sterk. Het heeft misschien iets te maken met een foutieve vertaling van het Duits voor Geelgors: Goldammer.' Zelf vindt Martijn overigens dat Pimpelmezen het thema soms veel beter imiteren dan Geelgorzen.

Johan van der Woude reageert: 'Enige tijd geleden was er op BirdChat (een voornamelijk Amerikaanse mailgroep) de prangende vraag van een vogelaarster/orkestlid naar de interpretatie van een bepaald tweedelig geluid in mineur (gespeeld door een hobo) in het

Het belang van het bejagen van soorten.

vierde deel van de Derde symfonie van Mahler. Men had begrepen dat het om een nachtelijke vogel-imitatie moest gaan. Ze kreeg allerlei suggesties en zelf zat ik ook een tijdje te piekeren (ze had de MP3-clip opgestuurd). Ineens zag ik het voor me. Een halfduistere vroege ochtendnevel in het ruige open veld, met de klaaglijke roep van een langsvliegende Wulp'. John heeft dat ook aan anderen in Europa voorgelegd. Men vond inderdaad dat het een Wulp moest zijn. Dat was leuk voor hem, maar als je maar lang genoeg luistert blijf je er een Wulp in horen. Hij vraagt zich af hoe dat gaat bij andere interpretaties van vogelgeluiden in de muziek (afgezien van de Koekoek)?

Ruud Smit schrijft: 'Een late aanvulling op de vogels- en cultuurdiscussie. Er is een mooi stukje muziek van Peter Warlock (1894-1930) : 'The Curlew' (de Wulp) op tekst van W. B. Yeats:

O, Curlew, cry no more in the air,
Or only to the waters in the West,
Because your crying brings to my mind
Passion-dimmed eyes and long heavy hair
That was shaken out over my breast:
There is enough evil in the crying of wind.

Nu gaat dit dus niet echt over Wulpen maar wel interessant is dat ook hier de althobo gebruikt wordt om het geluid van de Wulp te imiteren. Maar lijkt het geluid van een althobo op het geluid van een Wulp? Nou nee, nou ja, een beetje misschien als je er gevoelig voor bent. Maar dat moet je ook niet echt verwachten, componisten en andere kunstenaars hebben meestal niet zoveel met de werkelijkheid.

Kunst is nu eenmaal geen kopie van de werkelijkheid, een schilderij is ook meer dan een stuk doek met wat verf en een althobo is een althobo en geen Wulp. Gelukkig maar.

Ik heb een uitvoering van de Wulp op een CD waar de tekst gezongen wordt door Ian Partridge - what's in a name - en die zingt veel beter dan een Patrijs. Ook al zou een Partijs zijn hele leven fanatiek zingen, veel beter zal het niet worden, veel meer variatie zit er niet in. Het is nog erger: zelfs vele honderden generaties Patrijs zullen niet in staat zijn om noemenswaardige veranderingen in het gezang te creëren. Wel is aangetoond dat vogels hun zang aanpassen aan veranderende externe factoren. Maar ik geloof ook niet echt dat vogels muzikaal zijn, het is vaak beter te genieten van vogelzang dan wat er op de radio te horen is, maar muzikaliteit is van 'de mens'. Daar zit ontwikkeling. In tegenstelling tot de Geelgors, die zal waarschijnlijk de vijfde van Beethoven eeuwig 'vals' imiteren, alleen door stom toeval komt heel af en toe de derde noot op de juiste hoogte (of zou de Geelgors in de tijd van Beethoven die derde noot wel goed hebben gehad?). Afgelopen zomer stonden we op een camping in Tsjechië waar het stikte van de Geelgorzen, elke keer als ik dat valse deuntje hoorde heb ik geprobeerd het te verbeteren maar zonder enig resultaat. Mijn kinderen heb ik het wel kunnen leren waarmee het bewijs geleverd is.

"1896 beendete er die Komposition in Steinbach am Attersee (Oberösterreich); an diesen Ort zog er sich während der Sommerferien zum Komponieren zurück. Nach Vollendung der Sinfonie im Sommer 1896 schrieb er: 'Wahrscheinlich das Reifste und Eigenartigste, was ich bisher gemacht habe' - und: 'Meine Symphonie wird etwas sein, was die Welt noch nicht gehört hat! Die ganze Natur bekommt darin eine Stimme und erzählt so tief Geheimes, was man vielleicht im Träume ahnt!'"

'Die ganze Natur bekommt darin eine Stimme' - en de natuur bij de Attersee, waar Mahler zijn zomers doorbracht, moet in die tijd nog meer geschikt zijn geweest voor Wulpen dan nu. De EBCC atlas van Europese broedvogels geeft juist voor dit gebied een paar hokken aan waar de soort nog steeds broedt, ook al zijn de aantallen erg laag geworden. De auteur van deze rubriek heeft ook zijn best gedaan de Mahler-Wulp te horen. Het duurde even, maar na verloop van tijd lukte het ook mij het wulpmotief te ontdekken.

Mocht u mij op zaken willen attenderen of naar aanleiding van bovenstaande reageren dan kunt u contact met mij opnemen.

■ P.C. Meijer, Mossel 16, 1775 JB Middenmeer. Telefoon: (0227) 50 35 59, e-mail: meijerpc@worldonline.nl. Mijn website vindt u op: <http://members.tripod.com/pcmeijer/index.html>. Via de link *het Vogeljaar* surft u naar de startpagina van de digitale snelweg, websites van vogelaars en vogelorganisaties. De links uit de afgelopen afleveringen vindt u er ook.